

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

**Spolupráce obcí v Mikroregionu
(Mikroregion povodí Mratínského potoka)**

Autor: Karolína AUBRECHTOVÁ

© 2015 ČZU v Praze

Bakalářská práce pojednává o problematice obecní spolupráce v České republice a její činnosti s ohledem na rozvoj regionu. Otázka spolupráce je potřeba řešit vzhledem k množství malých obcí do 1 tisíce obyvatel, které by jinak neměly takové možnosti rozvoje. Malé obce sice mají právo rozhodovat samostatně, ale jejich možnosti zcela nedosahují na možnosti rozvoje velkých obcí. Právě proto se tyto malé obce mají potřebu sdružovat a vzájemně si pomáhat. Význam spolupráce obcí tkví ve větších možnostech. Tyto malé obce chtějí vyřešit své oslabení a zlepšovat životní podmínky pro své občany, ale zároveň si zachovat svojí autonomii. Pro tak malé obce to může být obtížné právě kvůli jejich složitější a náročnější správě a organizaci rozvoje. Jednou z možností řešení tohoto problému může být spolupráce s jinou obcí a spojení do většího celku za účelem koordinace společného postupu při řešení problémů. Smyslem je najít vhodnou alternativu, aby nemuselo docházet ke slučování obcí, kdy obec zcela ztrácí svojí autonomii. Formu spolupráce obce nejčastěji vybírají v závislosti na poloze obce, finančních, přírodních, demografických podmínkách nebo například dle charakteru území. Další příčinou sdružování obcí je řešení regionálního rozvoje a spolupráce při tvorbě strategie rozvoje území.

Cílem práce je identifikace forem horizontální spolupráce obcí v Mikroregionu povodí Mratínského potoka a MAS Nad Prahou, o. p. s. Práce by měla ukázat, jaké faktory mají vliv na efektivitu meziobecní spolupráce, její udržitelnost a přínos z hlediska posilování regionálního potenciálu.

Na vybraných příkladech spolupráce obcí v mikroregionu Povodí Mratínského potoka a MAS Nad Prahou tato práce hodnotí efektivnost vybraných forem spolupráce a určuje faktory, které především ovlivňují jejich rozvoj, fungování a zda dostačují rozvojovému potenciálu daného území. Bakalářská práce se skládá ze sedmi kapitol, z nichž je těžištěm čtvrtá až šestá kapitola. Čtvrtá kapitola charakterizuje Mikroregion povodí Mratínského potoka a pátá kapitola zkoumá fungování spolupráce obcí v MAS Nad Prahou. Na to navazuje šestá kapitola, jež se soustřeďuje na realizované projekty a výsledky dosavadní spolupráce. Práce se obecně zabývá obecní spoluprací, ale podrobněji se věnuje danému mikroregionu i místní akční skupině z hlediska území, historie, cílů a plánovaných strategií či už realizovaných projektů, orgánů svazku a financování. Na závěr v sedmé kapitole práce celkově hodnotí činnost Mikroregionu povodí Mratínského potoka a MAS Nad Prahou, o. p. s. Práce je zpracovaná formou případové studie, která hodnotí, porovnává a definuje činnosti meziobecní spolupráce na vybraném území v nedaleké blízkosti Prahy. Efektivnost

spolupráce je hodnocena na základě zjištěných informací o realizovaných projektech, činnostech, akcích a na základě vyvíjené aktivity ze strany obcí.

Na výsledcích, které jsou popsány v této práci lze nastínit příklad spolupráce obcí v rámci Mikroregionu povodí Mratínského potoka a Místní akční skupiny Nad Prahou. Na území již zmíněného mikroregionu je mnoho malých obcí, které ze svých rozpočtů sotva pokryjí náklady spojené se samotným fungováním samosprávy a chodem obce, proto může být spolupráce jejich šancí, jak dosáhnout především na další finanční prostředky. Tyto obce mají také částečně společnou minulost v důsledku své blízké polohy především v severní části bývalého okresu Praha-východ. Zároveň i MAS Nad Prahou se s tímto svazkem územně prolíná a nachází se na pomezí okresu Praha-východ a Mělník. Z tohoto faktu lze vyčíst, že se jedná o územně propojené obce, které od dob dřívějších spolupracují, či se společně postupně přeměňovaly, slučovaly nebo osamostatňovaly.

Svazek obcí Region povodí Mratínského potoka se již 16 let své činnosti snaží o vytvoření atraktivního regionu a optimálních podmínek pro život, kvalitní bydlení, práci a trávení volného času. Práce si kladla za cíl zjistit, zda svazek využívá veškerých možných příležitostí k rozvoji a najít další možná opatření, která by k dalšímu rozvoji popřípadě vedla. Je důležité, aby se území stalo atraktivním nejen pro život. Z hlediska množství již realizovaných projektů jde hodnotit dosavadní činnosti jako nepříliš aktivní. Možnosti realizovatelných projektů nejsou zcela vyčerpány, proto by bylo vhodné posílit aktivitu na úrovni rozvoje.

Místní akční skupina Nad Prahou si kladla za hlavní cíl všestranný rozvoj území regionu, ve kterém může využívat i možnosti podnikatelů a neziskového sektoru. Aby za své dvouleté působení vynaložila nejvíce kroků k dosažení svých cílů, zapojila se do řady z projektů svazku a některé administruje, či jiným způsobem podporuje. Dokonce se zapojila i do celorepublikového projektu na podporu životního prostředí v daném území. Aktivita v rámci území je hodnocena kladně. Současná strategie území vyhovuje a obsahuje veškeré potřebné informace o aktuálním stavu, opatření a zásobník projektů s indikátory měřitelnosti.

Je zapotřebí si připomenout, že většina obcí ze Svazku obcí Regionu povodí Mratínského potoka je zároveň součástí MAS Nad Prahou. Z tohoto faktu lze vydedukovat, že obce ještě nejsou zcela rozhodnuté pro určitý druh spolupráce. Z důvodu krátké působnosti MAS Nad Prahou lze usuzovat, že většina obcí vyčkává na dlouhodobější výsledky, aby měly možnost zjistit, která forma pro ně bude do budoucna efektivnější a přínosnější.

Z výsledků analýzy, která byla prováděna hodnocením realizovaných projektů, činností, akcí a na základě vyvíjené aktivity ze strany obcí, práce dochází k závěru, že

spolupráce ve formě místní akční skupiny, s činností na zkoumaném území, se jeví pro region přínosněji než spolupráce ve formě mikroregionu. Pro obce očekávající aktivnější přístup a četnější výskyt realizací projektů je pro vybraný region vhodnější forma MAS Nad Prahou. V závislosti na cílech a strategiích regionu by se z hlediska dalšího rozvoje spolupráce nabízely především oblasti cestovního ruchu, podnikání a dopravy. Jako možnost realizace rozvoje cestovního ruchu by bylo možné zařadit do plánovaných projektů například výstavbu venkovního koupaliště. V závislosti na možnost rozvoje cestovního ruchu by musely být i částečně přeorganizovány místní komunikace, aby nedocházelo k přetížení dopravy, popřípadě aby jí bylo i ulehčeno. Budoucnost regionu si bude další řešení situace určitě žádat.

Klíčová slova: Územní veřejná správa, spolupráce obcí, mikroregion, rozvoj venkova, Region povodí Mratínského potoka, místní akční skupina

Základní použitá literatura

ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji*. 1. vydání. Praha: ČZU v Praze, PEF, KHV, 2004. 164 s. ISBN 80-213-1157-6.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

GALVASOVÁ, Iva a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Nakladatelství Goergetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.

Rozhovory se starostkou obce Bašť, předsedkyní Regionu povodí Mratínského potoka a ředitelkou MAS Nad Prahou, Ivou Cucovou.

Stanovy svazku obcí Region povodí Mratínského potoka.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

On-line internetové zdroje.